

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Notulen

ledenraadsvergadering

19 november 2025

Notulen van de vergadering van de ledenraad van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, gehouden in Hotel Van der Valk te Houten op woensdag 19 november 2025, aanvang 13:37 uur.

Aanwezig:

- namens de Ring Amsterdam:	mevrouw mr. Stefanie Walthaus-Holdgrün en
mevrouw mr. Selie Leeuwenkamp
- namens de Ring Den Haag:	de heer mr. Mathijs Tacken en
de heer mr. Antal DeWitte
- namens de Ring Gelderland:	de heer mr. John Wijnmaalen en
de heer mr. Niek Snelting
- namens de Ring Limburg:	mevrouw mr. Anna Nauta
- namens de Ring Midden-Nederland:	de heer mr. Nadir Trabelsi en
mevrouw mr. Anne Schrama
- namens de Ring Noord-Holland:	mevrouw mr. Annette Klein Wassink en
de heer mr. Maarten Oostermeyer
- namens de Ring Noord-Nederland:	de heer mr. Mark Jan Bolt en
de heer mr. Cor van Dijk
- namens de Ring Oost-Brabant:	mevrouw mr. Anthonine Arts-Zetteler en
de heer mr. Mike Nanninga
- namens de Ring Overijssel:	de heer mr. Ronald Brinkman en
mevrouw mr. Kelly Heuver
- namens de Ring Rotterdam:	de heer mr. Lucas Louwerier en
mevrouw mr. Saskia Mos-van Gool
- namens de Ring Zeeland/West-Brabant:	de heer mr. Guus Goerée en
mevrouw mr. Monique Rombouts

Voorts zijn aanwezig:

- de heer mr. Guido Tjadens, voorzitter;
- namens bestuur: mevrouw mr. Barbara van Kampen, de heer mr. Jeroen Prinsen, mevrouw mr. Isabelle Cox, mevrouw mr. Ingeborg Braun, de heer mr. Jan Janssens en mevrouw mr. Karen Verkerk;
- namens het bureau van de KNB: de heer mr. Willem Geselschap, de heer Hans Kuijpers, de heer Hens Meengs en de heer Robin Perik;
- secretaris ledenraad: mevrouw Marleen de Vette;
- toehoorder: KNB: de heer mr. Yves Vrijhof, mevrouw Michelle Gezang, de heer Jochem van Laar en mevrouw Mary van Wensveen;
- notulist: mevrouw Julie van Horn.

Afwezig (m.k.): mevrouw mr. Iris Hoogendam.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering, heet de aanwezigen welkom en doet enkele mededelingen:

- De voorzitter stelt de toehoorders voor.
- In de Ring Amsterdam is Stefanie Walthaus benoemd als lid van het Ringbestuur en als Ringafgevaardigde naar de ledenraad. Selie Leeuwenkamp vervangt Guido Tjadens als ledenraadslid en stelt zich aan de vergadering voor.

2. Inventariseren rondvraag

De Ring Amsterdam zal een vraag inbrengen in de rondvraag.

3. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Beslispunten

4a. Benoeming nieuw bestuurslid KNB

4.a. Voordracht nieuw bestuurslid

Het bestuur draagt Yves Vrijhof voor als opvolger van Isabelle Cox, die per 1 januari 2025 uit het KNB-bestuur treedt. Yves Vrijhof voldoet aan het opgestelde profiel en heeft een gesprek gevoerd met de vacaturecommissie, die instemt met de voordracht. Yves Vrijhof stelt zich voor en verlaat vervolgens de vergadering.

Besluit: de ledenraad stemt in met de benoeming van Yves Vrijhof tot lid van het KNB-bestuur per 1 januari 2026, voor een periode van drie jaar.

Yves Vrijhof keert terug in de vergadering en wordt op de hoogte gesteld van het besluit.

4b. Benoeming nieuw CvA-lid

4.b. Voordracht nieuw CvA-lid

Anthonine Arts-Zetteler heeft zich bereid verklaard om zitting te nemen in de CvA als opvolger van Mike Rib, die de ledenraad heeft verlaten. De vacaturecommissie sprak met haar en adviseert de ledenraad om Anthonine Arts-Zetteler als lid van de CvA te benoemen. Anthonine Arts-Zetteler verlaat vervolgens de vergadering.

Besluit: de ledenraad stemt in met de benoeming van Anthonine Arts-Zetteler als lid van de CvA per 19 november 2025.

Anthonine Arts-Zetteler keert terug in de vergadering en wordt op de hoogte gesteld van het besluit.

4c. Benoeming vast lid Kamer voor het Notariaat

4.c. Voordracht lid Kamer voor het notariaat Den Haag

De Ringen Den Haag en Rotterdam hebben mr. Merel Zwankhuizen (enige tijd terug benoemd tot notaris) voorgedragen voor benoeming tot vast lid van de Kamer voor het notariaat in het Ressort Den Haag per 1 januari 2026.

Besluit: de ledenraad stemt, conform artikel 97 lid 7 van de Wet op het notarisambt (Wna), in met de benoeming van mr. Merel Zwankhuizen per 1 januari 2026 tot vast lid van de Kamer voor het notariaat in het Ressort Den Haag voor een periode van vier jaar.

4d. Governanceverklaring ledenraadsleden

4.d. Notitie Governanceverklaring ledenraadsleden

4.d. Bijlage I - Concept Governanceverklaring ledenraad [schoon]

4.d. Bijlage II - Concept Governanceverklaring ledenraad [track changes]

De ledenraad wordt verzocht in te stemmen met de vaststelling van de governanceverklaring voor de leden van de ledenraad, zoals opgenomen in de agendabundel. Aanvankelijk stemt de ledenraad in met de vaststelling van de verklaring, maar tijdens de behandeling van agendapunt 7.b. wordt besloten dat de voorzitter en secretaris van de ledenraad de governanceverklaring opnieuw zullen bekijken en onderzoeken of deze kan worden opgenomen in de Verordening Ledenraad 2015, zodat de regeling op een eenduidige wijze wordt vastgelegd, vergelijkbaar met de regeling voor het bestuur van de KNB. De uitkomst van dit onderzoek zal in de volgende ledenraadsvergadering ter bespreking en/of besluitvorming worden voorgelegd.

4e. Reglement benoeming en aftreden leden van het bestuur

4.e. Notitie Aanpassing Reglement benoeming en aftreden van de leden van het bestuur

Naar aanleiding van de notitie worden geen opmerkingen gemaakt. De vacaturecommissie zal – in samenwerking met de voorzitter en de secretaris van de ledenraad – het reglement verder bijwerken volgens de ingeslagen lijn, waarna het reglement in de volgende vergadering ter goedkeuring aan de ledenraad zal worden voorgelegd.

5. Bespreekpunten

5a. Terugkoppeling overleg Tijdelijke commissie toezichtrol ledenraad en bestuur

In het kader van de toezichtrol van de ledenraad op het bestuur zullen, zoals voorheen gebruikelijk alle bestuursleden vanaf mei 2026 verslag doen van de gebeurtenissen in hun portefeuille sinds de vorige ledenraadsvergadering, onder het agendapunt “Rondje portefeuilles”. In de vergadering van heden zullen zij verslag uitbrengen bij de bespreking van de jaarplanning (agendapunt 5.c.)

5b. Voorgestelde wijzigingen Wet op het notarisambt (Wna)

5.b. Notitie herziening Wet op het notarisambt (Wna)

5.b.i Presentatie van data inzake opvolgingsvraagstuk notariaat

Hens Meengs geeft een presentatie over het opvolgingsvraagstuk “Continuïteitsvraagstuk notariaat”. De presentatie zal worden gedeeld via iBabs. Op basis van de demografische ontwikkelingen binnen het notariaat wordt hierbij, breder dan alleen vanuit het opvolgingperspectief, ingegaan op de beschikbaarheid en het aanbod van notariële dienstverlening.

Al enige jaren loopt het aantal notarissen langzaam terug (van 1.259 op 1 januari 2021 naar 1.200 op 1 januari 2025). Daartegenover staat een groei van het aantal toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen. De KNB doet met haar programma futurepro(o)f veel om jonge mensen te werven en te behouden voor het notariaat. Op termijn loopt de totale beroepsbevolking echter terug en zal ook het notariaat alternatieve wegen moeten zien te vinden om de notariële dienstverlening kwalitatief en kwantitatief op peil te houden. Verregaande digitalisering van repetitieve werkzaamheden is daarbij onontkoombaar. In de praktijk blijken digitale oplossingen die beschikbaar zijn en ook door de KNB worden aangeboden nog maar mondjesmaat te worden toegepast in het notariaat. De KNB gaat komende tijd daarom onderzoeken waar dat aan ligt.

5.b.ii 10 thema's met voorstellen modernisering van Wna;

5.b. Bijlage I - samenvatting inhoudelijke analyse van de 10 thema's

Ingeborg Braun licht de notitie toe. De wijziging van de Wna heeft momenteel geen prioriteit bij het Ministerie J&V, terwijl dergelijke wijzigingen wel gewenst zijn. Er wordt gezocht naar een manier om de herziening hoger op de politieke agenda te krijgen.

Op de nieuwe site van de KNB, die naar verwachting live gaat op 6 januari 2026, zullen de nodige documenten en informatie worden geplaatst. Leden worden geïnformeerd over het plaatsen van de informatie en worden ook uitgenodigd om constructieve input te blijven leveren. De herziening blijft een continu proces.

Ingeborg Braun licht het doorlopen denkproces toe aan de hand van twee voorbeelden. Het eerste voorbeeld is het gebruik van de term “kandidaat-notaris”. Het bestuur wil deze term vervangen door de term “notaris-plaatsvervanger” omdat dit beter recht doet aan de rol van de waarnemingsbevoegde kandidaat-notaris maar zonder af te doen aan de uitvoerige procedure om notaris te worden. Een dergelijke wijziging lijkt simpel maar heeft grote gevolgen voor de wetgeving (in casu leidt deze tot wijzigingen in 35 artikelen). Het tweede voorbeeld sluit aan op de voorgaande presentatie. In het kader van de continuïteit van de notariële dienstverlening zou het fijn zijn om meer mensen aan te trekken. In dit kader is onder meer bedacht om juristen met relevante werkervaring eventueel een toelatingsexamen te laten doen voor de beroepsopleiding zodat mensen met relevante kennis en werkervaring in het notariaat terecht kunnen.

Nadir Trabelsi verzoekt om in artikel 42 lid 1 “zo mogelijk beëdigd vertaler is” aan te passen. Dit is een punt dat zal worden meegenomen.

5.b.iii Uitnodiging tot discussie.

Er worden enkele vragen gesteld en beantwoord.

5c. Concept-jaarplan 2026 met bijgestelde begroting 2026 & prognose 2027

05.c presentatie behorende bij concept jaarplan 2026 bijgestelde begroting 2026 en prognose begroting 2027

05.c Prognose 2027

05.c Bijgestelde begroting 2026

05.c Doelstellingen behorend bij (presentatie) concept-jaarplan 2026

05.c Ontwikkeling reserves en weerstandsvermogen

Het “Rondje portefeuilles” keert in de volgende vergaderingen terug op de agenda, maar wordt in deze vergadering in het kader van het jaarplan behandeld. Barbara van Kampen nodigt de bestuursleden uit om de ledenraad te informeren over hun activiteiten.

Ingeborg Braun - kwaliteitsbevordering:

- Toegang tot het recht: lobby en netwerk zijn belangrijk. Het Juridisch Loket functioneert goed en veel loketten hebben een koppeling met een notariskantoor. De samenwerking, die tot nu toe goed verloopt, wordt deze week geëvalueerd. In 2026 krijgt de samenwerking met sociale raadslieden verder vorm en wordt een cursus familierecht georganiseerd.
- Het tweede WODC-rapport wordt dit jaar verwacht; het onderzoek loopt nog. Het rapport kan mogelijk aanleiding geven tot aanpassingen in de Wna.
- De resultaten van het herhalingsonderzoek van Motivaction over klantengedrag worden in het eerste kwartaal van 2026 verwacht.

Karen Verkerk – kwaliteitsbevordering en future pro(o)f:

- Voor AI zijn richtlijnen voor het notariaat gepubliceerd. In verband met beveiliging wordt voorzichtig gebruik van ChatGPT geadviseerd.
- De poortwachtersrol wordt goed vervuld, maar brengt extra werk met zich mee. De KNB ontwikkelt applicaties die in 2026 processen hopelijk kunnen vereenvoudigen.
- De peer reviews zijn aan verandering onderhevig. De herijking is afhankelijk van het BFT, dat haar herijking heeft doorgeschoven naar 2026. De enquête over auditervaringen wordt hierbij gebruikt.
- In het kader van future pro(o)f is fors geïnvesteerd in promotieteams, campagnes op social media en contacten met hogescholen, HBO rechten en universiteiten, wat heeft geleid tot een verhoogde instroom. De nieuwe campagne “De notaris was hier” is in productie.
- Veel tijd wordt besteed aan contacten met notariskantoren die opvolgingsproblemen ondervinden. Overwogen wordt een masterclass of vervolgopleiding notaris-ondernemer te organiseren.
- Het derde jaar van de beroepsopleiding nieuwe stijl wordt ontwikkeld. Voor het nieuwe cohort worden verbeteringen doorgevoerd. Het eerste cohort dat de opleiding in 2026 voltooit, zal een examen afleggen.
- Het is de bedoeling in 2026 een digitale leeromgeving in eigen beheer (brightspace) beschikbaar te hebben.

Jan Janssens – Lobby & Communicatie: Sinds vorig jaar investeert de KNB extra in de lobby. Zo zijn er vorig najaar en begin dit jaar 2 extra lobbyisten aangenomen voor de nationale lobby en een ketenregisseur die de contacten onderhoudt met en onze belangen behartigt bij ketenpartners als de Belastingdienst, het Kadaster en de KvK.

Onze nieuwe lobbyisten hebben het contact met Kamerleden en ministeries aangehaald wat onder meer heeft geleid tot een hernieuwde aandacht voor het initiatiefvoorstel CAHR dat al een

tijdje in de wachtkamer ligt. GroenLinks/PvdA heeft zelfs de wens uitgesproken in haar verkiezingsprogramma om dit voorstel op te nemen in het regkeerakkoord. Moeten ze wel in de regering natuurlijk.

- Ook is er een extra woordvoerder aangetrokken die de publiciteit over de KNB en het notariaat moet versterken. Van zijn hand verschenen recent 2 nieuwe initiatieven, een ledenpodcast en een podcast voor klanten van notarissen. Beiden zijn te vinden op onder andere spotify. Het internationaal netwerk breidt zich sterk uit: Annerie Ploumen, ondersteund door Isabelle Cox, wordt in 2026 inkomend voorzitter van CNUe en in 2027 voorzitter. Zij treden op als internationale lobbyisten.
- Company law en eIDAS in verband met een nieuwe rechtsvorm voor internationaal opererende ondernemingen. eIDAS zal uitmonden in de persoonlijke en ondernemings-rechtelijke wallet; hiervoor wordt een plan van aanpak opgesteld.
- Deelname aan het stakeholders en verkiezingsdiner leveren waardevolle contacten op.

Isabelle Cox – ondersteuning beroepsgroep / Lobby & Communicatie:

- In het kader van het hoofddoel de regie over ICT te hebben en behouden zijn vier grote activiteiten (Kantoor-As-A-Service en Backoffice-As-A-Service, digitale leeromgeving, ICT platform voor het notariaat en ICT platform voor cliënten van het notariaat) en vier strategische programma's (veilig verbinden, informatie ontsluiten, toegang krijgen en delegeren, digitale notariële diensten) georganiseerd.
In 2026 is de KNB gefocust op adoptie van digitalisering en daarbij zijn 4 strategische programma's geformuleerd: 1) de poortwachtersrol en hierover adviseren en adequaat integreren samen met de nsl's. 2) eIDAS 2.0: de komst van de wallets en gestructureerde data-uitwisseling. 3) AI: doelmatig adviseren en regie nemen op deze technologische ontwikkeling binnen het notariaat. 4) de Notariële Private Cloud, hoe blijven we in regie veilig binnen Nederland notariële data opslaan teneinde de geheimhouding te waarborgen. Daarnaast zijn er nog diverse ondersteunende projecten en activiteiten

Jeroen Prinsen – financiën:

- De bijgestelde begroting waarvan ICT de grootste post is (ruim 1 miljoen EUR wordt extra uitgegeven ten opzichte van de originele begroting) wordt doorgenomen.
- De belangenbehartiging (nationaal en internationaal) is opgehoogd met 161.000 EUR.
- In de begroting 2027 is in grote lijnen rekening gehouden met dezelfde bijstellingen.
- De algemene reserve is wat hoger dan begroot. Het weerstandsvermogen loopt op van 6 miljoen EUR in 2024 naar 21 miljoen EUR in 2028.
- In de ALV 2026 zullen de contributie en de poortwachterstoelage worden besproken; als gevolg van de wallets is wellicht een andere wijze van financiering wenselijk.

Er worden geen vragen gesteld.

Besluit: de ledenraad stelt de bijgestelde begroting 2026 zoals gepresenteerd, vast.

De begroting 2027 wordt in de ALV van 2026 besproken.

6. Mededelingen ledenraad

6a. CvA en portefeuilles

Met de benoeming van Anthonine Arts-Zetteler is de samenstelling van de CvA voltooid. Een overzicht van de verdeling van de CvA-buddy ringen zal samen met de notulen worden rondgestuurd.

De voorzitter verzoekt de leden van de CvA zich bij de voorzitter of secretaris van de ledenraad aan te melden voor de ICT-commissie, waarvan momenteel alleen Monique Rombouts lid is.

6b. Agenda / vergaderdata 2026

- De eerder op 1 juli 2026 voorgestelde vergadering wordt vervroegd naar 24 juni 2026.

- De ledenraadsvergadering van 11 februari 2026 vangt aan om 9.00 uur en gaat vooraf aan de strategiemiddag.
- De voorzitter dringt er bij de ledenraadsleden op aan om de ALV op 9 juni 2026 bij te wonen.

7. Mededelingen bestuur

7a. Rondje portefeuilles

Is besproken bij agendapunt 5c.

7b. Toelichting op de vraag over governanceverklaring voor het bestuur

7.b. Notitie Governanceverklaring bestuur KNB

7.b. Bijlage I - reglement inzake werkwijze bestuur

Het bestuur heeft artikel 5, lid van de in het reglement van het bestuur opgenomen governanceverklaring uitgebreid besproken met het MT. Het bestuur is het eens met de inhoud van de governanceverklaring zoals opgesteld voor de ledenraadsleden, maar merkt op dat de KNB als beroepsvereniging onder de Wet open overheid (Woo) valt, waardoor deze verklaring het bestuur mogelijk "vleugellam" kan maken. De ringen zijn geen publiekrechtelijke bestuursorganen.

Besluit: de ledenraad komt terug op het onder agendapunt 4.d genomen besluit.

De voorzitter zal met Willem Geselschap en de secretaris van de ledenraad de governanceverklaring opnieuw bekijken en onderzoeken of deze kan worden opgenomen in de Verordening Ledenraad 2015, zodat de regeling op een eenduidige wijze wordt vastgelegd, vergelijkbaar met de regeling voor het bestuur van de KNB. De uitkomst van dit onderzoek zal in de volgende ledenraadsvergadering ter bespreking en/of besluitvorming worden voorgelegd (**actie: voorzitter/secretaris/WG**).

Barbara van Kampen deelt mee dat Iris Hoogendam zich niet herbenoembaar stelt per 15 februari 2026 op welke datum haar termijn afloopt. Het bestuur wil de procedure voor de werving van een nieuw bestuurslid – mede in verband met de eindejaar drukte in het notariaat – in januari 2026 opstarten. Het bestuur zal hierover met de vacaturecommissie in overleg treden. Dat het bestuur gedurende een nog onbekende periode een positie vacant heeft, vormt voor het bestuur dat nu uit zes leden bestaat, geen probleem.

Besluit: het bestuur zal de profielschets in januari 2026 voorbereiden en schriftelijk afstemmen met de ledenraad, en overleg voeren met de vacaturecommissie zodat de werving in januari 2026 kan worden gestart; het nieuwe bestuurslid zal na de ledenraadsvergadering van 11 februari 2026 worden benoemd (**actie: bestuur**). De voorzitter biedt aan dat desgewenst een extra ledenraad (digitaal) kan worden gehouden indien een reguliere vergadering van de ledenraad niet nabij is, zodat na selectie vlot een nieuwe bestuurder benoemd kan worden door de ledenraad.

8. Verslag vorige vergadering d.d. 24 september 2025

8a. Conceptnotulen d.d. 24 september 2025

2025.09.24 Conceptnotulen LR d.d. 24-9-2025_voor vergadering

Vragen vanuit de ringvergaderingen t.b.v. ledenraad van 24 september 2025

Leden Ring Rotterdam va2019

Het verslag wordt met inachtneming van een door Anna Nauta gemailde wijziging vastgesteld.

9. Rondvraag

De Ring Amsterdam vindt het onwenselijk dat een tien jaar geleden uit het ambt gezette notaris in dienst is getreden als kandidaat-notaris. Gevraagd wordt hoe daarmee moet worden omgegaan, mede in verband met de aanpassing van de Wna.

Willem Geselschap verwijst naar de Beleidsregel Integere Beroepsuitoefening die bepaalt dat notarissen 10 jaar lang niet met een notaris mogen samenwerken die is ontzet. De totstandkoming van deze regeling kent een geschiedenis waarin destijds onder meer vanuit het

ministerie is aangegeven dat een beroepsverbod voor onbepaalde tijd niet toelaatbaar werd geacht mede als werd gekeken naar mensenrechten. De vraag is of zo iemand dan ook weer voor benoeming in aanmerking komt. In een andere casus (dezelfde casus die in 2013 de aanleiding was voor het vaststellen van de beleidsregel) stelde het Ministerie zich op het standpunt dat uit het ambt gezette notarissen niet meer mogen worden benoemd. Het is onwaarschijnlijk dat over verzoeken tot benoeming tot (toegevoegd) notaris positief zal worden geadviseerd door de betreffende commissies in geval van een uit het ambt gezette notaris.

Voor de discussie in de volgende ledenraadsvergadering wordt voorgesteld dat het bestuur komt met een notitie over de achtergronden rond de (totstandkoming van) de beleidsregel. (**actie: WG**).

10. Inventarisatie agendapunten volgende vergadering

De ledenraadsleden die van ver moeten komen, kunnen in verband met het aanvangstijdstip van de ledenraadsvergadering op 11 februari 2026 om 9:00 uur overnachten in een hotel. De secretaris van de ledenraad zal eind dit jaar inventariseren wie hiervan gebruik wil maken.

11. Sluiting

De voorzitter richt het woord tot Isabelle Cox, die het bestuur per 1 januari 2026 zal verlaten, en bedankt haar voor haar inspanningen.

De voorzitter sluit de vergadering om 17:10 uur.

Volgende vergadering 11 februari 2026.

Vastgesteld in de vergadering van 11 februari 2026.